

Looverkens (onder pseudoniem G. Hendrikssone)

Emanuel Hiel

bron

G. Hendrikssone, *Looverkens*. Korn. Verbruggen, Brussel 1859

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/hiel001loov01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Aanmerking.

De stukjes bij welke de namen der oorspronkelijke dichters zich niet bevinden, zijn uit tijdschriften en liederverzamelingen vertaald, waar ook de bronnen niet aangeduid waren. Het boekje komt overigens niet gantsch met zijne benaming overeen; dit geeft er, mijn dunkens, voor het doel niets toe. Ik doe wat ik kan.

**Aan Vlaanderen.
Hofmann von Fallersleben.**

I

Neen, ge zijt nog niet verloren,
Gij der wareld schoonste land,
Over u en uwe zonen
Hoe het kwaad hen ook moog honen
Rust nog Gods beschermend hand.

II

Nog vereert men spraak en zeden
Overal in stad en land,
D'ouden roem wordt nog aanbeden,
Daar daarvoor, wordt nog gestreden
Met elks hert en met elks hand.

III

Vrijheid heeft u God gegeven,
Wees dan vrij, gij vrijheids land!
Vrij in 't eedle doen en streven,
Vrij van 't vreemde basterdsleven,
Naar der oudren eigen trant!

**Aan de Fransquillons.
Hofmann von Fallersleben**

Eens zal uw laatste stond ook slagen
En roepen zal u man en kind
Den kreet uit gene schoone dagen:
Schild ende vrind!

In alle herten zal men dragen
Den geest, door allen zoo bemind,
Van 't volk uit gene schoone dagen:
Schild ende vrind!

Maar heden kunnen wij slechts klagen,
Wij hooren slechts door vreemden wind
Den kreet uit gene schoone dagen:
Schild ende vrind!

**Het Daget.
Hofmann von Fallersleben.**

Het daget in den oosten
Met gouden zonnestraal;
Ontwaak, ontwaak, mijn liefste!
Reeds kweelt de nachtegaal.

Het beekje suizelt zoetjes,
Vol zangerig geschal,
In 't woud speelt mingetooover
En licht in 't duister dal.

Het bloempje wendt zoo blijde
Omhoog zijn aangezicht,
Met tranen op de wangen
Beziet het 't zonnelicht.

Och, zoo een bitter lijden
Eens kwelt uw teêr gemoed,
Ziet hopen naar den hemel
Gelijk het bloempje doet.

Dan keert de vrede weder,
En dooft de duistre smert,
En giet vol mingetooover,
Uw rein en deugdzaam hert.

Het daget in den oosten
Met gouden zonnestraal;
Ontwaak, ontwaak, mijn liefste!
Reeds kweelt de nachtegaal.

Hartewenschen.

O, waar ik maar de maneschijn!
 Dan kon ik haar begroeten,
 Ik week niet van heur vensterkijn,
 Mijn kus zou haar ontmoeten.
 In heur schoone oogen zou ik schouwen,
 Verrukt in zalig zielsvertrouwen,
 En eer de morgend waar' gedaald
 Had ik haar nogmaals tederlik bestraald!

O, ware ik maar een nachtegaal!
 Haar wou ik kwelend klagen
 Mijn minnesmert, met zoete taal
 Naar heure liefde vragen.
 Ik zong dan in de liefste toonen
 Het schoon der minlikste aller schoonen;
 En 'k zwierf haar na door veld en woud,
 Dan werd ik soms nog ééns van haar aanschouwd.

O, waar ik maar een roosje schoon!
 Hoe graag zou ik haar smukken,
 In 't hofken mocht ik staan ten toon
 Tot zij mij af deed plukken.
 Heur boezem zou met mij dan prijken
 En ik aan heure borst bezwijken.
 O, reine vreugde, zaalge smert -
 Te sterven aan der zoetgeliefdes hert!.....

Frissche lente.**Heine.**

Zachtjes stroomt door mijn gemoed
 Teder toongewemel.....
 Klink luid, lieflik lentelied,
 Klink tot in den hemel!
 Klink tot in den hemel.

Rol, tot waar gij, zielelied,
 Bloemen zult ontmoeten,
 Als gij daar een roosje ziet,
 Zing: ik kom u groeten!
 Zing: ik kom u groeten.

Vlieg, mijn bootje!

Zweef, o bootje door de rozen
 Langs den oeverkant van 't meir,
 'k Durf daar met mijn liefken kozen
 En haar zoenen blijde en teêr.
 Ach, hoe klopt mijn hert zoo bang!
 Liefste schoone, draal niet lang.

Geurig windje, minnebode,
 Zing hoe ik mijn liefste wacht;
 Murmelt hoe ik haar vergode,
 Klare baren, zoet en zacht.

Windjes, kooft van wijd en zij!
 Brengt de schoone ras bij mij!

Zie, ginds ver in 't maangeschemel,
 Rijst een zilvren zeilken op...
 't Is mijn liefken, 't is mijn hemel!
 Bootje, vlieg door 't weemlend sop.
 Vlieg, mijn bootje! vlieg tot haar!
 Liefste schoone, zijt ge daar?...

Het Voorjaar⁽¹⁾.

Het veld vergroent reeds overal
 De lucht wordt mild en warm!
 Reeds keert terug met blij geschal
 De bonte vogelzwerf.
 Zoo kondigt zich het voorjaar aan,
 De winter vliedt gezwind:
 Frisch op, frisch op, frisch opgestaan,
 De voorjaarsdag begint!

Zie, 't mooie meisje vliegt ten dans
 Met haren vrijer rond,
 En, binnen in den maagdenkrans,
 Zoent hij heur rozenmond.

(1) Slechts de eerste strophe van dit lied is eene vertaling uit het platduitsch. De andere twee zijn oorspronkelijke.

Dan juicht men luid en onverpoosd:
'Eenieder krijgt zijn beurt,
Tot dat de zon het lichtende oost'
Met gloënde rozen kleurt!'

Men kust en smokkelt zoo steeds voort,
Men joelt, men lacht, men danst,
Terwijl de maan in 't hemeloord
Reeds uit het westen glanst.
En spreekt een knaap: 'sa, laat ons gaan.'
Dan kweelt een aardig kind:
Frisch op, frisch op, frisch opgestaan,
De voorjaarsdag begint!

Avondlied.

Glinster door de luikenreten,
Waar het lieve meisje woont,
Staaft heur rein en vroom geweten,
Gij, die 's nachts ten hemel troont;

Glinster op de legerstede,
Waar het mooie meisje rust,
Wijk niet, hoor haar zielebede
Tot het licht haar wakker kust;

Glinster diep in 't jeugdig herte,
Druk er mijne beeldtnis in.
Hou steeds vrij van schuld en smarte
Mijne zoete zielsvriendin.

In 't woud.

Uhland.

In 't woud zweef ik vol vreugd' en moed,
Ik schrik voor roovers niet,
Een minnend hert is al mijn goed
Dat zoekt de booswicht niet.

Wat ritselt, ruischt er door 't geboomt,
Een schelm op kwaad belust?...
Mijn lief! die 't hertje stelen kooft
En 't kloppen er van sust.

Herinnering.

Soms als de avondklokken klonken
Zat ik aan uw zij',
Was de nacht op de aard' gezonken
't Werd dan dag in mij.

't Gloeien uwer rozenwangen
 Was mijn zonneshijn;
 Immer smacht ik van verlangen
 Om bij u te zijn.

'k Hoore soms nog klokken klinken,
 'k Dwale ver en lij',
 Doch de nacht in 't nederzinken
 Brengt u niet bij mij.

Eens was ik vol mingerover
 Uwer lieflikeên,
 'k Geef me nu der wanhoop over,
 'k Zucht thands droef alleen.

Maar ge blijft, wat ook verzonken
 Ligt, zoo zoet in mij...
 Soms als de avondklokken klonken
 Zat ik aan uw zij'!.....

Mirza Schaffy's Lied. Bodenstedt.

Het nachtegaalken klaagt in 't woud,
 En laat zijn kopje treurig hangen:
 'Wat baten mij mijn tooverzangen,
 En wat mijn wonderzoete toonen,
 Zoo lang mij grauwe pluimen prangen
 En t' schoon der roos mij niet zal kroonen?'

Het roosje klaagt in 't bloemenbed:
 'Hoe kan het leven mij bekoren,
 Wat baat mijn geur mijn liefdeglorien,
 Mijn schoonheid boven alle bloemen,
 Zoolang ik niet in zoete chooren
 Als 't nachtegaalken elk kan roemen?'

Mirza Schaffy beslist den strijd,
 Hij zong: 'o staakt dit droevig klagen,
 Gij, roosje, wil niets meerder vragen;
 Laat, nachtegaalken, uw verlangen;
 En, om de menschen te behagen,
 Vergaart u beiden in mijn zangen.'

Mirza Schaffy's Hert. Bodenstedt.

Zij sprak: - o welk verdeeld geluk
 Mirza Schaffy! is thands uw leven,
 Gij hebt uw hert nu stuk voor stuk
 Gelijk uw' liedren weggegeven,
 Nu blijft voor mij slechts leed en druk
 Voor al mijn lieven, al mijn streven.

Ik sprak: - steeds onverdeeld hergloeit
 En vurig zijne stralen sproeit
 Mijn hert aan eeuwge liefde rijk,
 Mijn hert is aan de zon gelijk,

Die immer hare stralen
 Laat minzaam nederdalen,
 Die mild met licht en glans is
 En immer schoon en gants is.

Een Lentelied van Mirza-Schaffy. Bodenstedt.

Als de lente berg en dalen siert,
 En de zonnestraal het ijsel dooit,
 Als het loover om de boomen zwiert,
 't Eerste bloempjen uit der aarde bloeit;
 Als in dal en wei
 Eenmaal is voorbij
 Droeve regentijd en windgeschrei,
 Klinkt het blij van toon,
 Immer hoog en wijd:
 O, hoe wonderschoon
 Is de lentetijd!

Als de zonnegloed den sneeuwberg lekt,
 En de borre van de bergen springt,
 Alles zich met jeugdig groen bedekt,
 En het lustgedreun der wouden zingt;
 't Windje, lief en lauw,
 Geurt der weiden dauw,

Wen de hemel lacht zoo rein, zoo blauw,
Klinkt het blij van toon,
Immer hoog en wijd:
O, hoe wonderschoon
Is de lentetijd!

Was 't niet ook in mijnen lentetijd,
Dat uw hert zich in mijn herte sloot,
En ik dan van u, o schoone meid,
D' eersten heeten liefdekus genoot?
- Die mijn ziel doordrong
Wen de borre sprong,
En het woud van lust en minne zong,
Zoet en blij van toon,
Immer hoog en wijd:
O, hoe wonderschoon
Is de lentetijd!

Een drinklied van Mirza-Schaffy. Bodenstedt.

Ziet de nachtegalen aan de rozen nippen,
Zij zijn kloek en weten dat het zoet is,
Zoo, zoo zetten we aan den wijn de roode lippen,
Wij zijn kloek en weten dat het goed is.

Even als de wilde branding aan de klippen
Bruischt en schuimt wanneer de zee in woede is,
Even bruischt de wijn zoo schuimend aan ons lippen,
Wij zijn kloek en weten dat het goed is.

Als een geestenkoning zonder vleesch of rippen,
Daar hij enkel vloeiend vuur en gloed is,
Sluipt hij zegepralend door de rozenlippen,
Wij zijn kloek en weten dat hij goed is!

Waar teêr een hert van liefde gloeit. Geibel.

Waar teêr een hert van liefde gloeit,
O roert, o roert, daar toch niet aan;
Verdrijft de Godesvonken niet,
Want 't is, voorwaar, niet wel gedaan.

Zie, als men op het weereldrond,
Een stil, een heilig plaatsken vindt.
Dan is 't een jeugdig menschenhert,
Dat voor den eersten keer bemint.

Zoo laat het dan den levensdroom,
Waarin 't vol frissche rozen staat;
Want weet gij welk een zaligheid
Met dezen droom verloren gaat?

Men brak zoo menig moedig hert,
 Daar men 't de zoete liefde ontnam;
 Zoo menig goed verdroogde dan,
 En werd van haat en droefheid gram.

En menig, dat zich bloedend sloot,
 Riep luid om vreugd in zijnen nood,
 En wierp zich in der wereld lust, -
 De reine God was in hem dood.

Dan weent ge wel en klaagt u aan,
 Doch geene trane wranger smart,
 Maakt een verwelkte roze frisch,
 En wekt op nieuw een doodenhart.

Waar teêr een hert van liefde gloeit,
 O roert, o roert, daar toch niet aan;
 Verdrijft de Godesvonken niet,
 Want 't is, voorwaar, niet wel gedaan.

Aan mijne liefste. Geibel.

Oh, legt ge tusschen mij en haar
 En stroomen, bergen, weiden,
 Gestrenghe heer, mijn lied is daar,
 Ge zult ons nimmer scheiden.

Ik ben een speelman, zonder rust,
Bekend op mijne reize,
Ik zinge steeds vol min en lust
De gulle teëre wijze:
 Ik hebbe di lief, mijn zoete,
 Di, mijne vreugd en kwaal,
 Ik hebbe di lief, en 'k groete
 U duizend, duizendmaal.

En trek ik door het groene bosch,
Waar vink en meerle springen,
Mijn deuntje maakt hun' tongjes los
En spoort hen aan te zingen.
De wind verneemt het op de hei
En spant zijn vleugels blijder,
En draagt het over stroom en wei
En berg en dal en wijder:
 Ik hebbe di lief, mijn zoete,
 Di, mijne vreugd en kwaal,
 Ik hebbe di lief en 'k groete
 U duizend, duizendmaal.

Door stad en dorp en overal
Herschallen mijne toonen,
En s' avonds bij den waterval
Herhalen ze de schoonen.
De jager neuriet 't liedje meê
En speurt in woud en hagen,
De visscher werpt zijn net in zee
En kweelt bij 't riemenslagen:

Ik hebbe di lief, mijn zoete,
 Di, mijne vreugd en kwaal,
 Ik hebbe di lief en 'k groete
 U duizend, duizendmaal.

De frissche wind, het vogelkijn,
 De visschers, maagden, jagers,
 Die moeten allen boden zijn
 En mijne liefdedragers.
 Zoo spreekt in ernst, zoo spreekt in lust,
 Mijn liefde in ieders zangen,
 En zoo, zoo worde uw hert bewust
 Mijns inn'gen ziels verlangen:
 Ik hebbe di lief, mijn zoete,
 Di, mijne vreugd en kwaal,
 Ik hebbe di lief en 'k groete,
 U duizend, duizendmaal.

Gondoliera.

Geibel.

O, kom bij mij, als door de nacht
 Wandelt het starrenheir,
 Dan zweeft met ons in maneprecht
 De gondel over 't meir.
 De lucht is zacht, de liefde zoet
 Bedwelmt er hert en zin;
 De cither klinkt en roert 't gemoed
 In 't jokkend spel der min.

O, kom bij mij, als door de nacht
Wandelt het starrenheir,
Dan zweeft met ons in maneprecht
De gondel over 't meir.

Dat is voor minnenden de stond,
Liefje, mijn hert, mijn lust!
Zoo vreedzaam blauwt het hemelrond,
Zoo streeleend 't meir in rust:
Gelijk uw blik, die zwijgend klaagt,
Wat niet uw tong durft doen;
Gelijk uw lip, die zwijgend vraagt
Den heeten liefdezoen.

O, kom bij mij, als door de nacht
Wandelt het starrenheir,
Dan zweeft met ons in maneprecht
De gondel over 't meir.

De Passiebloeme.

Friedrich Wiegand.

Bronnen ruischen, bloemen geuren,
Sterren spreiden goudgeflonker,
Nachtgalen spelen, kwelen
In den bosch - vol droevig donker.

Van der zaligheid der liefde
Zweven zangen zacht en teder,
Uit der groenomkransde venster,
Staart de jongvrouw treurig neder.

Zie, terwijl die tooverzangen
Streelend in haar herte klinken,
Kan ze slechts vol wee en smerte
Haar vervlogen heil gedenken.

Want uit 't loover scheen te stijgen,
Wen het diep haar ziel doorgriefde,
't Zoet gezocht des valschen minnaars,
Toen hij zwoer zijn eeuwge liefde.

'Ach, hoe hoor ik het nog geerne!
Hoe gedenk ik de oogenblikken,
Dat hij met zijn teedren woorden
Mijne ziele kwam verkwikken.

Alles, alles in den gaarde
Spreekt mij van den ongetrouwen;
Zal hij nimmer wederkeeren,
Zal zijn meined hem niet rouwen?..'

Zie, er volgt een bange stilte
En ze voelt zich zwaar bevangen;
Heete tranen, liefde tranen
Rollen van haar bleeken wangen:

‘Alle vreugde is hier verganklik,
Liefde, liefde is zielenrouwe!...’
En ze wendt zich naar de bloeme,
Naar de schoone hemelsch blauwe:

‘Passiebloeme, passiebloeme,
U zal ik mijn zorgen wijden;
Zult ge nimmer mij verlaten,
Zinnebeeld van leed en lijden?’

Bronnen ruischen, bloemen geuren,
Sterren spreiden goudgeflonker,
Nachtgalen spelen, kwelen
In den bosch, - vol droevig donker!

Een Roosje. **Emma von Halbergh.**

Van uwen arm omvangen
Is mijne min ontgloed,
Als, in der lentezonne,
Uit 't groene knopje bloeit
Een roosje.

In 't streelen uwes adems,
 Hoe geurde, in zoet genucht,
 Mijn hert van vreugd en liefde,
 Als in der lentezucht
 Een roosje.

Nu zijt ge van mij henen;
 Ik mag wel droevig zijn,
 Mijn hert moet treuren, sterven,
 Als zonder zonneschijn
 Een roosje.

Schoonheidshulde. Ida von Duringsfeld.

I

O, meld mij, meisje, wie dit dwingende oog u gaf,
 Waarin uw reine ziele staat te lezen? -
 De dooden kunt gij wekken uit hun graf,
 De kranken met uw milden blik genezen.

II

Indien ik aller schoonheid maker ware,
 Niet schooner maakte ik u als gij nu zijt;
 Maar zoo ik meester aller schatten ware,
 Aan u, mijn lieve, werden zij gewijd!

Indien ik meester van der helle ware,
 Nooit zaagt ge 't oord van 't eindeloos verdriet;
 Indien ik 's vagevuurs gebieders ware
 Ik liet u zeker in dit lijden niet;
 Maar zoo ik heerscher in den hemel ware,
 Ik gaf u daar de schoonste zachtste rust;
 O, zoo ik meester van den hemel ware,
 Ik schonk u dien, uit louter liefde en lust!

III

Er drijft, zoo zachtjes door den wind gedragen,
 Een rei van zilverwolken door de lucht,
 Om u, o hemelsch schepsel, te behagen
 En u te groeten vol van blij genucht. -
 Om u te groeten en om na te spieden
 De schoonheid van uw godlik aangezicht;
 Om u te groeten en u aan te bieden
 Den milden glans van 't streefend manelicht!
 Maar zie, de reie spiegelt zich zoo teder
 In 't licht waarvan uw lieflijk wezen gloort
 En keert gestaâg op hare bane weder,
 Door uw betoovrend schoon bekoord.

IV

En gij zijt toch de lieflijkste aller vrouwen,
 Die ooit door de Almacht is op aard gezonden;
 Veel frisscher dan de roos bij morgenddauwen,
 Gevoelt zich elk aan zooveel schoons gebonden.

O, wie u zag en zich niet overliet,
 Die kent de kracht der zoete liefde niet;
 En wie u zag en is zijn zelfs gebleven,
 Bezit geen herte noch gevoelt geen leven.

V

Nog geene ster zag ik zoo vinnig gloeien,
 Zoo vinnig als uw hemelsch aangezicht;
 De mane voelt haar zachte klaarte boeien,
 Wanneer ge u mijmrend naar haar henenricht.
 Uit uwen blikken reine vlammen sproeien,
 Die geven uwen trouwen dienaar licht,
 Want uwe schoonheid laat een glans ontvloeien,
 Waardoor mijn ziele helder wordt verlicht.
 Neen 'k zag nog geene ster zoo vinnig gloeien,
 Zoo vinnig als uw hemelsch aangezicht.

Liefdezuchten.

Ida von duringsfeld.

I

Hoe vreugdevol, hadde ik u nooit gezien,
 En had mijn tonge nooit met u gesproken,
 Zou nu mijn jeugdig leven henenvliên!
 Dan werd mijn hert nu door geen drift ontstoken;

Dan zoude niet mijn herte zoo vol pijn,
Niet zoo vol rouw om uwent wille zijn.
O neen, dan ware 't niet vol leed, dit hert,
Niet gantsch doorwond van wee en wrange smert.

II

O zoete ziele mijn, wat deed ik u?
Waarom verbergt ge u voor mijn blikken nu?
Ik weet dat ge in een' andre liefst en leeft,
Hem rozen en mij dorre dorens geeft, -
Hem rozen, die zijn ziele mild doorgeuren,
Mij dorens om mijn herte wreed te scheuren.

III

Ge waart de hoop eens van mijn minnend hert,
En sedert gij de hoop eens andren werdt,
Herinnert ge u niet meer hoe 'k eens, zoo blij,
Verloren was in u en gij in mij?
Denkt gij aan dit verdwenen heil niet meer?
O zaalge tijd, waarom keert gij niet weêr!

IV

Kon ik met woorden spreken aan uw hert,
Zoo als ik met mijn blik er in kan dringen,
Dan zou ik 't melden 't geen mijn ziele smert,
En uw gedacht wel tot veranderen dwingen;
En als ge dan veranderd waart van zin,
Dan zoudt gij zien hoe zeer ik u bemin.

V

Waar nooit de liefde zonder bitterheid
 En zonder treurnis nooit die zaligheid,
 Toch zou ik, kon ik, uwe min verwerven,
 U lieven tot ik eens voor u zou sterven.

Een Lentelied.

Daar loopt ze door de wijde straten
 Der groote stad; soms valt een traan
 Op hare voeten; zoo verlaten
 Biedt zij toch elk meibloemen aan:
 'Meibloemen koop! koop uit erbarmen,
 Mijn vader sterft, ons hoop vervliegt,
 Terwijl mijn moeder onder 't kermen,
 Een smachtend kind te slapen wiegt!'

Dat zijn, o lente, uw eerste vruchten,
 Een wegeschrei uit bittren nood,
 't Welk door uw geuren en genuchten
 Zoo droevig smeekt om een stuk brood!
 Meiklokskens, siersel der bruidskroone,
 Des maagdenherten rein geluk,
 Zegt, spruit ge daarom toch zoo schoone
 Opdat een hongrend kind u pluk!'

En zie dit kind, haar teedre leden
Zijn met wat lompen slechts omhuld;
Heur blik, al heeft ze veel doorstreden,
Is met een zaalgen droom vervuld;
De hairlok sluit in gulden stralen
Een roerend beeld zoo lief, zoo frisch!
Een engel kan bij haar niet halen,
Dewijl ze schoon en reiner is.

Heur moeders leven, droef en duister,
Verlicht ze vaak met iets zoo zoet,
En vader door haar gul gefluister
Bezielt zich soms met nieuwen moed;
En als 't gestoei van 't avondwindje
Dat 't lentebloempje mild doorgeurt,
Zoo streelt heur zucht het zwakke kindje,
Dat aan heur moeders borsten treurt.

O, laat dit lentebloempje groeien,
Dat uit den volke mild ontsproot;
O, laat het in zijn onschuld bloeien,
Gij, rijken, gunt het een stuk brood.
'Meibloemen koop! koop uit erbarmen,
Mijn vader sterft, ons hoopt vervliegt,
Terwijl mijn moeder onder 't kermen
Een smachtend kind te slapen wiegt!'

Denkt gij daaraan?

Denkt gij daaraan, mijn dierbre zielsbeminde,
Wanneer ik eens, in 't aanschijn der natuur,
U trouwe zwoer aan gindsche groene linde,
O, denkt gij nog aan dit zoo heuchlik uur?
En weet ge nog hoe vuige lastertongen
Ons leed en kommer hebben aangedaan;
En hoe ze ons hert tot bloedens toe verwrongen:
Zeg, mijn geliefde, denkt gij daar nog aan?

Denkt gij daaraan hoe dikwerf om te minnen,
Hoe ook de hemel vol met wolken hing,
Uw meisje blij en ligt van ziel en zinnen
U aan het bosch in haren arm ontving.
En was de zon in 't avondrood gezonken
En brak de nacht met killig duister aan,
Dan gloeiden sterker nog ons liefdevonken:
Zeg, mijn beminde, denkt gij daar nog aan?

Denkt gij hoe wij de weereld soms vergaten,
Met harer boosheid, veinzerij en list,
En hoe wij kozend naast elkander zaten
Waar 't beekje soeslend door de weide rist.
En hoe wij dan met lijdzaamheid verdroegen
't Verdriet door nijdigaards ons aangedaan;
En hoe ons herten voor elkander sloegen:
Zeg, mijn geliefde, denkt gij daar nog aan?

Denkt gij daaraan, hoe ze mij steeds bestreden
En mij bedreigden zoo 'k u niet verliet,
En dan mij vleiden, maar hun straf en beden
Verwonden toch mijn vuurge liefde niet.
En hebben zij mijn herte schier gebroken,
Met moed heb ik dien helschen strijd doorstaan,
Want nu heeft ons de zoete min gewroken:
Zeg, mijn beminde, denkt ge daar nog aan?

O denkt ge nog aan gene bittre tijden,
Wanneer ik eens gescheiden was van u,
Toen kween ik weg van louter leed en lijden,
En gij, mijn duifje, treurdet droef en schuw.
Dan waren wij van smarten zwijmeldronken,
Maar toch de liefde heeft ons bijgestaan:
Nu juichen wij, de borst aan borst geklonken,
In liefdelust. O denkt daar immer aan!

Mannenlied.

De vrouwen en lieven meisjes.

Men zegt van den mannen nog immer:
'Geen een is getrouw aan zijn vrouw.'
Wel meisjes, ik doe het veel slimmer:
Ik ben u toch allen getrouw.

Want 'k ben voor de trouwe geboren,
En kwam er een poezelig kind,
Ik stopte met boomwol mijne ooren,
'K sloot de oogen en 'k waande mij blind.
Want wenkte de lieve: 'Pst, pst, ha, ha!
Dan riep ik verloren: 'Ik kom, ja, ja!'

Want weet-je, 'k ben moedig, o schoonen,
Onbuigzaam en harder dan steen;
En moest ge uw verlangen mij toonen,
Ge wont niets, ik ging er van heen.....
Maar 'k bid u, betoont slechts van verre,
Want, raaktet gij reisjes mijn hand, -
Ik voelde dan de uwe zoo geerne,
Waarachtig 'k verloor mijn verstand.
Want wenken de meisjes: 'Pst, pst, ha, ha!
Dan roep ik verloren: 'Ik kom, ja, ja!'

Maer, zoetertjes, wilt ge ons verstrikken,
Zoo legt het eens wijzelijk aan;
Uw smachtenden lonkenden blikken,
Die kunnen we toch niet weerstaan.
Ge wenkt ons, we kunnen niet beiden,
Ons rede komt immer te spa;
We laten als kinders ons leiden
En loopen gewillig u na.
Want roepen de meisjes: 'Pst, pst, ha, ha!
Dan zeg ik verloren: 'Ik kom, ja, ja!'

Omloop.

Uit den druiven in de kuipen,
 Uit den kuipen in het vat,
 Uit den vate in kruik en beker
 Vloeit zoo lustig 't druivensap.

Uit den beker in de keele,
 In de mage door de long,
 Zoo in 't bloed en in de ziele
 En als woord dan op de tong.

O, zoo vrolik uit dien woorden
 Vormt zich een bezielend lied,
 Dat betoovrend in den hemel
 Met der menschen heilroep schiet.

En die zangen dalen weder
 Met der lente zonneschijn,
 Op de lieve druiven neder
 Tot die weder worden wijn.

Findlay.**Burns.**

Ho, wie maakt daar zulk gerucht!
 'Ik, mijn schat' zei Findlay.
 Waarom 's nachts dit bang gezocht?
 'Slechts voor u' zei Findlay.

Als een roover staat ge daar...
 ‘K roof ook graag’ zei Findlay.
 Ga naar huis, het wordt straks klaar.
 ‘Neen, lief kind’ zei Findlay.

Liet ik u bij mij eens in?
 ‘Laat mij in!’ zei Findlay
 Hebt ge dan in 't slapen zin?
 ‘T kan wel zijn’ zei Findlay.
 Wellicht hebt ge in 't jokken lust?
 ‘Zoete lief!’ zei Findlay.
 Vondt ge eens aan mijn boezem rust?
 ‘Ware 't zoo!’ zei Findlay.

Blijft ge gantsch de nare nacht?
 ‘Ja ik blijf’ zei Findlay.
 'T is zoo droef daar, neem wel acht...
 ‘K vrees niets, kind’ zei Findlay.
 Kom... maar wat in 't kamerkijn,
 ‘Ook gebeurt...’ zei Findlay.
 Zal toch niet geweten zijn?
 ‘Wees gerust!’ zei Findlay.

Mijn Meideken.

Voss.

Een meisje, bruin van oog en hair,
 Kwam over 't veld gesprongen,

De mane klom zoo mild en klaar,
De nachtegale zongen.
Alleen zag ik het maagdelijn,
 Falderi, faldera!
Dat meideken fijn moet mijn hertslikeken zijn,
 Falderi, faldera!

Een rokje droeg ze dun en kort,
Een halsdoek half omhangen,
Het windje woei door doek en schort
En 't lokje langs haar wangen,
Als wou het haar boeleerder zijn,
 Falderi, faldera!
Dat meideken fijn moet mijn hertslikeken zijn.
 Falderi, faldera!

En door de wei, van nevel nat,
Kwam 't koeiken aan al dravend,
En toen, het meisje melkend zat,
Dan zei ik: 'Goeden avend.'
En 'k zag heur borstjes blank en rein,
 Falderi, faldera!
Dat meideken fijn moet mijn hertslikeken zijn.
 Falderi, faldera!

Ze knikte tegen welgemoed,
Wie zou dit knikken laken?
Ik zoende haar zoo teêr, zoo zoet
Op heure malsche kaken,

Zoo rood, zoo rood als de avondschijn.
 Falderi, faldera!
 Dat meideken fijn moet mijn hertsloveken zijn.
 Falderi, faldera!

Ik hielp haar, over haag en heg,
 Heur melk naar huis toe brengen,
 En tot verkorten van den weg
 Een leutig liedje zingen.
 Zoo lustig klonk heur stemmekijn
 Falderi, faldera!
 Dat meideken fijn zal dijn hertsloveken zijn.
 Falderi, faldera!

De moeder riep: 'Zoo laat, bij nacht!'
 En zij zag blozend neder.
 'Zacht,' sprak ik 'goede moeder, zacht,
 Wij minnen ons zoo teder:
 Dat meisje wordt eens 't vrouwtje mijn.'
 Falderi, faldera!
 Dat meideken fijn zal mijn hertsloveken zijn.
 Falderi, faldera!

Herman.

Herman op den dorpel zat, Hermans wee was groot.
 'Herman, wat is toch uw nood?' vroeg aan hem het meisje rood.
 'O, gij rijke Herman.'

Dat ik mochte zitten eens in uw kamerkijn!
 ‘Herman, dat kan ook wel zijn’ zei tot hem het meisje fijn.
 ‘O, gij rijke Herman.’

Herman in der kamer zat, Hermans wee was groot.
 ‘Herman, wat is toch uw nood?’ vroeg aan hem het meisje rood.
 ‘O, gij rijke Herman.’

Dat ik mochte kussen eens uwen rooden mond!
 ‘Kus dan onzen poedelhond! van den staart tot op den mond!
 ‘O, gij domme Herman.’

De Ongelukkige Moeder. Eene schotsche ballade.

Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer;
 En slaapt ge zacht dan ben ik blij,
 En jammert gij dan smart het mij.
 Slaap zacht, o wellust van mijn hart,
 Uw vader geeft me weê en smart.
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

Wanneer uw vader tot mij trad,
 En droef en zoet om liefde bad,

Dan kende ik, tot mijn groot verdriet,
 Nog zijnen zwarten meened niet.
 Nu, schapken, zie ik veel te goed
 Hoe hij ons bant uit zijn gemoed.
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

Rust zacht, mijn engel, droom en rust.
 Groei op in deugd en eer en lust.
 Neen, handel als uw vader niet,
 Die lachend mij in schande liet.
 Behoede u God! O! welke smart
 Indien gij hadt zijn valschaards hart.
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

Wat wil ik doen, ik, arme vrouw?
 Ik min hem nog en 'k blijf hem trouw;
 Want waar hij gaat of waar hij staat,
 Mijn boezem immer voor hem slaat,
 In vreugde en weê, wat om hem zij,
 Mijn hart blijft immer hem nabij.
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

Mijn teder kindje, neem wel acht,
 Dat nooit uw hart verraad betracht!
 Wees trouwe liefde steeds getrouw,
 Verlaat ze in vreugde noch in rouw.

Vlucht nimmer wat is goed en schoon,
 Verlaten zijn is wreed, mijn zoon.
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

Ja, 'k min nog, sinds hij van mij ging,
 Uw vader in u, lieveling.
 Mijn kind en ik, we leven vrij,
 In treurnis geeft het troost aan mij.
 Mijn kind en ik, (wat zaligheid,)
 Vergeten mannengruwzaamheid.
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

Vaarwel, vaarwel dan, valsche man,
 Daar ik u niet behagen kan;
 Doch, goede meisjes, hoort naar mij:
 Betrouwt geen mannenvleijerij;
 Want hebben zij hun lust voldaan,
 Dan laten zij ons in getraan,
 Slaap zacht, mijn kind, vlij stil u neêr,
 Mij doet uw weenen toch zoo zeer.

De drie Indianen.

Lenau.

Huilend stormt ten hemel 't woeste weder,
 Beukt den reuseneik in splinters neder,

Overgalmt des Niagaras ruischen!
 Zweet met zijne bliksems, vuurge roeden,
 't Schuimend water der vergramde vloeden,
 Tot het nederploft in machtloos bruischen.

Indianen staan aan 't buldrend water
 Luistrend naar het woeste golfgeschater,
 Naar der wouden wilde stervenstoonen;
 Oud is de eene, met vergrijsde haren,
 Regt nog, spottend met 't gewicht der jaren;
 Jong zijn de andre, zijne kloeke zonen;

Zijne zonen, die hem stil beturen,
 Wen zijn blikken somber om zich gluren,
 Als de wolken, die de lucht bezwarten.
 Vonken schieten zijne gloeiende oogen
 Als de bliksems, die het ruim doorvlogen,
 En hij spreekt uit 't diepste wee des herten:

'Vloek den blanken, vloek hun laatsten sporen,
 Elke golve vloek, waarop zij eens verloren
 Zwervend aan ons kustend landden!
 Vloek den windtocht, waar hun schip meê vaarde;
 Honderd vloeken, klippen, die het spaarde
 En het niet verbrijfelde aan ons stranden!

Daaglijks op ons waters zweven, ijlen
 Hunne schepen, als vergifte pijlen

Treffen zij ons allen met verderven!
Niets heeft ons dit vuig gebroed gelaten
Dan in onzer harten doodend haten...
Kom, mijn zonen, kom, wij zullen sterven.'

De oude zweeg. Zij sneden af de touwen,
Waar de schuit meê was aan wal gehouën,
En ze riemden met een woest verlangen
Naar het midden, waar ze zich omarmen,
Daar terwijl en wind en waters kermen,
Zingen zij hun grootsche sterfgezangen.

Immer grover rommelt 't buldrend weder,
Bliksems slingren op het schuitje neder,
Meeuwen tuimlen door het stormig tampen;
En de schuit ten waterval gedreven
Duikt en brijselt zich, de mannen sneven.....
En het wrak blijft met de branding kampen.

Oorspronkelijke.

In een duistere droeve nacht.

Mijnen vriende Emil Moijson.

In een duistere droeve nacht
Ligt het Vlaamsche Volk te slapen,
Slechts de schurken houden wacht
Om zijn zielskracht uit te knagen.
Onze maagden dolen, lijden,
En ze veilen hare schoonheid,
Niet voor glans die 't goud ten toon spreidt,
Maar om de armoê te bestrijden.....
't Spook dat 't Vlaamsche kind verkracht
In die duistere droeve nacht.

In een duistere droeve nacht
 Ligt het Vlaamsche Volk te slapen,
 Onze zonen, tam en zacht,
 Ziet men zwak zich nederbukken...
 Zijn er die het hoofd niet plooiën,
 Die geen slavenjuk verdragen,
 O men ziet ze laf verjagen
 En als honden laag verfoeien,
 Zoo hun geest zich niet verpacht
 In die duistere droeve nacht.

Laat ons in die droeve nacht
 Thands een liefdelicht ontsteken:
 Dat de waarheid schoon en zacht
 Overstraal de Vlaamsche velden!
 Dat de rede, dat de kennis
 Al der domheidsbanden breken!
 Vrijheid voor den Vlaamschen leken,
 Recht in plaats van menschenschennis
 Bloeien dan in voller pracht,
 En verdwenen is de nacht!

Mijn Vlaanderen.

Mijnen vriende Emil Ducaju opgedragen.

Mijn hert is in Vlaandren, mijn hert is niet hier,
 Mijn hert is in Vlaandren, het klopt daar zoo fier,
 In lust en in leed en in vreugd en in smert;
 In Vlaandren, in Vlaandren, daar, daar is mijn hert!

O gaarde der aarde, zoo schoon en vol pracht,
Waar 't Volk nog vol eenvoud van levenslust lacht,
Waar 't meisje zoo rein is, de knape zoo trouw,
Mijn Vlaandren, ik min u in vreugd en in rouw!

Mijn hert is in Vlaandren en 't juicht op den grond,
Waar alles wat groot en wat vroom was ontstond;
En 't weent op den grond waar der vaderen taal
Versmacht en veracht wordt door basterd en waal.

Mijn Vlaandren, mijn Vlaandren, ge zijt me zoo na,
Ge zijt me zoo na, waar ik ben of ik ga;
En nu, nu 't verraad u belaagt en bestrijdt,
Nu wordt u mijn liefde verdubbeld gewijd.

Die roept nu: 'O zonen van Vlaandren geeft acht!
De dood van ons spraak is de dood van ons kracht,
Die kluistert wat eigen en braaf is en eel,
En wringt ons den nek in het slavengareel!'

Mijn hert is in Vlaandren, in 't dichterlijk land
Der Schelde, en het zweeft daar zoo blij aan het strand
Dier wiege der vrijheid, het levende beeld,
Dat eigen gedachten ontwikkelde en teelt;

Door de eigen gedachten ontblaakten de kunst
En werkzucht, die loonden met schatten en gunst
Den vaadren, die de eigene werken en spraak
In handel en wandel steeds namen ter baak.

Gedenkt dan uw vaadren, o mannen van 't land
 Der Schelde, bewaart er van smaad en van schand
 Uw tale, weest vrij, en verdelgt en versmacht
 Den basterds, o zoons van het heldengeslacht!

Mijn hert is in Vlaandren, in Vlaandren mijn land,
 Mijn land is mijn leven, mijn dierbaarste pand;
 Daar zal ik voor strijden in vreugd en in smert,
 In Vlaandren, in Vlaandren, daar, daar is mijn hert!

Den Vlaamschen Dichten.

Op 't slagveld strijdt een moedig held
 Voor vrijheid, roem en vaderland;
 Wij strijden op het letterveld
 Ter sloping van den geestenband.
 Hij ligt op 't vlaamsche land als lood,
 Doch wij, wij vreezen geen nood,
 Ons taak is schoon en groot!

Het onderwijs, die bron van licht,
 Dit zielenvoedsel voor het Volk,
 Daarnaar wordt eerst ons stap gericht
 Want 't is der vrijheid reinste tolk.
 Dit wapen worde in elker hand
 De dood van allen dwingeland,
 Die 't vrij geweten bandt.

Welop, mijn vlaamsche broeders, moed!
 Wat hinderpaal de paap ons biedt,
 Wat listen leg' het zwart gebroed
 O, vreezen wij dit alles niet.
 Vooruit, vooruit! schudt 't dwangjuk af
 En delft de logen in het graf:
 Slechts waarheid zwier' den staf.

En dan door Neêrlands zoete taal,
 Die Maarlant, Marnix, Vondel zong,
 Waar 't 'Schild en vrind!' in zegepraal
 En 't machtig geuzenlied in klonk;
 Den nederlandschen stam vergaârd,
 Opdat hij ééns in werking baart
 Het grootste volk der aard!

Vlaming en Liberaal.

Vlaming en Liberaal
 Moedig ten strijd,
 Op! voor de moedertaal:
 Nog is het tijd
 Dat men, door haar verlicht,
 Duurzamen vrede sticht.
 Vlaming en Liberaal,
 Moedig ten strijd!

Neen, nooit de taal verzaakt,
 Die ons bevrijdt:
 Weet dat de vijand waakt
 Vol list en nijd.
 Zoekt slechts uw heil in haar,
 Vrees dan voor geen gevaar;
 Neen, nooit de taal verzaakt,
 Die ons bevrijdt!

Want, als een bloeme bloeit
 Zij in ons hert,
 Zij, die ons ziel doorgloeit
 Laaft ook ons smert,
 Zij is ons lief en teêr,
 Zij is ons lust en eer,
 Want als eene bloeme bloeit
 Zij in ons hert.

Dat maar een klerikaal
 't Vreemde betracht',
 Door een uitheemsche taal
 De onze veracht.
 Vloeken wij vreemd belang,
 Geest- en gewetensdwang.
 Dat dan een klerikaal
 't Vreemde betracht'!

Vrienden zijn rijk is uit,
 't Onze begint!
 't Volk was te lang zijn buit
 Valschlik verblind.

Nu glanst de dageraad
't uur der ontwaking slaat.
Vrienden zijn rijk is uit,
't Onze begint!

Kom, daar een glaasjen op,
Vlaanderens drank,
Schalle 't, met blij geklop,
Leve nog lang!
Vlaming en Liberaal,
Strijdend voor recht en taal!
Kom, daar een glaasjen op
Vlaanderens drank.

Vlaming en Liberaal,
U hert en hand!
Wint, wint den zegepraal
Voor volk en land.
Want zoo de taal verschijnt,
't Domperenras verdwijnt.
Vlaming en Liberaal,
U hert en hand!

Hert voor hert.

Hert voor hert, hand voor hand!
Roepen wij den klerikalen. -
Waarom blijft gij immer dwalen
Aan der vreemden slavenband?

Waarom wilt ge steeds vertreden
Eigen recht en eigen zeden,
Kent ge dan geen vaderland?
- Hert voor hert, hand voor hand!

Hand voor hand, hert voor hert!
Roepen wij den democraten.
Gij, ge moogt het volk niet laten
Kwijnen in zijn bittre smert;
Nimmer zult ge 't goed ontwijken,
Eens zal het in 't vonnis strijken
Zien door wien 't geholpen werd.
- Hand voor hand, hert voor hert!

Hert voor hert, hand voor hand!
Roepen wij aan Hermanszonen,
Die aan Maas en Schelde wonen
En die zeggen: 'k min mijn land.
O, zoo waar dit waar mag heeten,
Hermans taal dan niet vergeten,
Zij, der vrijheid diersten pand.
- Hert voor hert, hand voor hand!

Hand voor hand, hert voor hert!
Roepen wij nu aan het Noorden.
Hoort, ginds aan der Seine boorden
Broeit de valsheid, schriklik zwart.
Noordsche mannen, noordsche helden,
Heugt den Waterlooschen velden,
Waar de Gal gekneveld werd.
- Hand voor hand, hert voor hert!

Hert in hert, hand in hand!
Klerikalen, vuige slaven,
Mogen met de Gallen draven,
Nooit verwinnen zij ons land.
Hun het Zuiden, 't schandig sneven,
Ons het Noorden, 't frische leven
Dat de vrijheid houdt in stand.
- Hert in hert, hand in hand!

Een Bierlied.

Liever zit ik bij het bier,
Met mijn goede vrinden,
Dan mij met een aardig dier
Soms alleen te vinden;
'K min de mooie meises wel,
Maar dit donders huwen,
'T wiegelied en 't kinderspel
Doet mij hen toch schuwen.

Zie, wanneer het bierken gloeit
Als robijngeflonker,
'T schuimend bloempjen erop bloeit
Als de sneeuw in 't donker,
'K voele dan mijn geest gewiegd
Door de zoetste droomen,
En door 't open keelgat vliegt
'T bier met voller stroomen.

Dage 't licht, maar slechts met bier,
Anders stop ik de ooren,
En van wat ge preekt, geen zier
Wil ik zien noch hooren.
Andren mogen vrij den wijn
Als hun God vereeren:
Daarvoor ken ik geen latijn
En 'k zal 't ook nooit leeren.

'T bier is aan het vlaamsche volk,
Als een schat gebleven;
'T bergt zich in geen wierook wolk,
Om de deugd te geven.
'T spreekt nog van den grooten tijd
Der Van Artevelden,
Die, schoon zij niet zijn gewijd,
'T kwade palen stelden.

Leve 't bier, doet mij bescheid!
Tikt eens, goede vrinden,
Daarin kan men slechts voor 't leed
Heul en balsem vinden.
Wat de toekomst ons ook biedt,
Laat ons heden drinken,
Tot een vrolijk geuzenlied
Uit ons borst kan klinken.

Een Lentelied.

De Lente, lieflijk bloeiend,
Van frissche schoonheid gloeiend,
Komt streelend uit den verre
En zingt op zoeten toon:
'Wat is toch de aarde schoon!
Mijne liefde wordt haar loon.....
Wat is toch de aarde schoon!
Daar glimt het morgendrood,
En gistend in die stralen
Versmelt ik in haar schoot!'

De Lente in zaalge stonden
Heeft zich met de aard verbonden,
En uit haar weelge sponde
Spruit 't roosje mild en schoon;
Daar ruischt het grootsch van toon,
Over woud, en wei en woon:
'Wat is toch 't roosje schoon!
Het zinnebeeld der maagd,
Die, geurende van minne,
Slechts naar de Lente vraagt.'

De Lente is nu gekomen,
Waarom nog langer droomen?
Naar 't veld, gij knaap en schoone,
Daar zult ge zalig zijn!
Daar broeit het vogelkijn
En het kweelt zoo wonderfijn:

‘Daar zult ge zalig zijn!
De Lente zweeft in 't oord
En brengt vol lust en liefde
Het eeuwig leven voort!’

Lentemaand, 1859.

Trioletten. - Aan.....!

Op uwe lippen, uwe wangen
Speelt reine liefde, reine lust.
Ach, mocht ik met mijn lippen hangen
Aan uwe lippen, uwe wangen,
Dan vond in zalig liefdeprangen,
Mijn vuurge ziele zoete rust.
Op uwe lippen, uwe wangen
Speelt reine liefde, reine lust.

Uwe oogen, och, zijn duivenoogen,
Waarin een gantsche hemel staat.
Waar zijn ze met mijn hert gevlogen,
Uwe oogen, och, uw duivenoogen,
Die, zonder wolken omgetogen,
Zijn mijner ziele dageraad!
Uwe oogen, och, zijn duivenoogen,
Waarin een gantsche hemel staat!

Wat baat mij toch het aardsche leven,
Ons zielen in elkaâr gekust!
Och, moest ik duizendmalen sneven,
Wat baat mij toch het aardsche leven,

Wanneer ons geesten samen zweven
En hen geen stoflik leed ontrust!
Wat baat mij toch het aardsche leven
Ons zielen in elkaâr gekust!

Mijn Lief⁽¹⁾.

Mijn lief gelijkt een roode roos,
Die minzaam geurt en bloeit,
Mijn lief gelijkt eene roode roos,
Die met hare oogen, droppen dauw,
Mijn herte mild besproeit.

Mijn lief zoo fraai, zoo frisch zij is,
Zoo zeer wordt zij bemind;
Mijn lief zoo fraai, zoo frisch zij is,
Zoo braaf, zoo needrig en zoo wijs
Is 't lieflik hertekind.

En ik bemin haar bovenal,
Zoolang de zonne gloeit;
En ik bemin haar bovenal,
Zoolang de zee ruischt en mijn bloed
Door mijne longen vloeit.

(1) Bij herinnering uit Burns.

Want zij gelijkt een roode roos,
Die mijn gemoed verfijnt,
Want zij gelijkt een roode roos,
Die mij den smaak eens hemels geeft
Waar nooit de min verdwijnt.

Goede nacht. - Aan Liza.

Als zoo stil de kruidjes wenken
In 't geheime wilde woud,
En de zon, in 't westwaarts zinken,
Haren laatsten glans ontvouwt,
Op de groene malsche weiden,
Waar de knapen met de meiden
Dartlen in het avondgoud:
- Goede nacht,
Lieve Lize,
Goede nacht!

Als de vischjes in het water
Staken spel en blij gewoel,
't Windje waait, met gul gesnater
't Rietje wiegelt aan den poel,
't Noeste bietje laat zijn ronken,
't Bloempje slaapt van dauwe dronken,

Wen de mane rijst zoo zoel:

- Goede nacht,
Lieve Lize,
Goede nacht!

Als de vogel, in de twijgen,
Gode hulde heeft gebracht,
Als de minnezangers zwijgen
Voor de naderende nacht;
Ieder diertje, bij het slapen,
Liefde en lust in 't nest gaat rapen,
Waar een teeder gaaiken wacht:

- Goede nacht,
Lieve Lize,
Goede nacht!

Lize, zie ginds 't verre, verre
Licht, dat op uw hutte lacht;
Zie, gelijk die schoone sterre,
Houdt uw trouwe minnaar wacht;
Tot hij eens, bij u gekomen,
Aan uw blanke borst mag droomen,
Wen gij aan zijn boezem smacht:

- Goede nacht,
Lieve Lize,
Goede nacht!

's Avonds in den maneschijn.

't Was 's avonds in den maneschijn,
 En 'k nam mijn liefkens arm.
 'Zie - zei ik tot de minne mijn. -
 Dit maakt ons beiden warm.'
 Haar oogjes glommen blij en hel,
 Door 't maanlicht zoet begluurd,
 Maar 's andrendaags - daar hadt ge 't spel:
 Elk wist het in de buurt.

't Was 's avonds in den maneschijn,
 Ik gaf mijn lief een ring.
 'Zie - zei ik - zoete minne mijn,
 Bewaar dit kleine ding
 Getrouw, tot eens de nare dood
 U onder de aarde stuurt.'
 Maar 's andrendaags - is dat niet snood?
 Elk zei het in de buurt.

't Was 's avonds in den maneschijn,
 Ik gaf mijn lief nen zoen.
 'Toe - zuchtte 't zoete minnekijn -
 Wil dit nog driemaal doen.'
 Ik deed het tienmaal, honderdmaal!
 Want 't zoet wordt steeds verduurd:
 Maar 's andrendaags - wat erge kwaal!
 Elk klapte 't in de buurt.

't Was 's avonds in den maneschijn,
 Daar klonk het luid bravo!
 Maar ook de lieve minne mijn,
 Was nu mijn trouwe vrouw.
 Er werd door ouderdom en jeugd,
 Gejuicht, gedanst, gevuurd,
 En 's andrendaags - wat zoete vreugd!
 Elk zong het in de buurt.

Wannes en Trientje.

Aan het beekjen, in de weiden,
 Hoedde Wannes zijne koe,
 Sprak van minnen en van lijden
 En hoe Trien hem zou verblijden...
 Maar het meisje riep hem toe:
 'Wannes, ik geloof u niet!'

- Trientje, zei hij, 'k zal verwelken
 Schenkt ge mij uw liefde niet.
 Kom, ge moogt mijn koeiken melken:
 Als de druiven in de kelken,
 Pers nu d'uier en geniet!
 'Pers, riep Trientje, Wannes, pers!'

- Minnen, sprak hij, louter minnen,
 'k Wil niets anders, beste kind:

'k Zal ook aan uw wielkje spinnen,
 Dat uw hertje danst van binnen,
 Wierd ik maar van u gemind.....
 'Spin, riep Trientje, Wannes, spin!'

- Trientje, zucht hij, 'k zal u trouwen,
 Stelp toch mijne minnepijn.
 Zie, ik zal een huisje bouwen,
 Van de koe die ik zal houen
 Zult ge steeds de melkster zijn.
 'Trouw, riep Trientje, Wannes, trouw!'

't Meisje liep dan lachend henen:
 Wannes keek zoo droef in 't groen.
 Hij begon dan stil te weenen:
 'Nu is zij voor goed verdwenen,
 'k Wou haar niets dan vreugde doen...'
 Arme Wannes met zijn koe!

Het aardige beeld. Een oud liedje.

't Is wel steeds naar de kerk te gaan,
 Waar al de schoone beelden staan,
 Om vaak er voor te bidden;
 Zoo daalt de zegen van den Heer,
 Door hunne voorspraak, op ons neêr
 En blijft steeds in ons midden.'

‘Mijn goede dochter, doe dit niet,
 Want 't is een kwaad, dat 't schrift verbiedt.
 Opdat u dat niet kwelle,
 Bemin, mijn kind, een God alleen,
 Geen beeld gevormd uit hout of steen,
 Of gij gaat naar de helle.’

‘O, goede moeder, 't schoone beeld,
 Dat in de kerk mijn zinnen streelt,
 Is niet uit hout gesneden:
 Het is een knap en jong gezel,
 Zoo vlugtig, minzaam en zoo wel
 Als slank en rank van leden.

En zulk een beeld, goed moederkijn,
 Dat is de hertsgeliefde mijn,
 Die mij zoo kan bekoren.
 En wat of 't heilig schrift verbiedt,
 'k Aanbid hem en ik laat het niet
 Al moest ik gaan verloren.’

Wantjen en Karel.

Wantje was een rappe meid,
 Blank en malsch van koon;
 Al de jongens uit de buurt
 Vonden Wantje schoon.

De een vlocht haar een bloemenkrans,
De andre schonk haar fruit;
Men verzocht ze tot den dans:
Wantje lachte ze uit.

Karel was een flinksche maat,
Struisch en bruin van vel;
Al de meiskens uit de buurt
Vonden Karel wel.
Zij belonkten hem zoo teêr
Door de groene ruit.....
Hy keek toch naar haar nooit weêr:
Karel lachte ze uit.

Eens, terwijl het avondrood
Zonk op veld en hut,
Hoorde m'in de blijde buurt
Vedel en geschut.
Vrolik danste m'er in drom
En men riep er luid:
Leve Karel! - bruidegom!
Leve Wantje! - bruid!

Beminnen is geen kwaad.

Ge zit daar steeds zoo treurig:
Uw wangen, eens zoo fleurig,

Mijn kind, zijn bleek en mat.
Uw boezem jaagt onrustig,
Uwe oogen, eens zoo lustig,
Zijn vaak van tranen nat.

O, hebt ge mij vergeten,
Waarom mag ik niet weten
Welk leed uw ziele smert?
Ik kan u niet zien lijden
Of 'k voel iets killigs glijden
Hier in mijn moederhert.

Gij houdt van lach noch praten,
Uw hofken ligt verlaten,
Uw roosjes zijn vergaan.
Gij vlucht nu ieders blikken,
Mijn kind, wat doet u schrikken,
Zeg, hebt gij iets misdaan?

O, soms kweelt ge, in uw droomen,
Wat zoete blanke stroomen
Een moederboezem biedt!
Wat zaligheid, wat leven,
Gij door uw hert voelt zweven
Bij 't gulle wiegelied!

Maar is de dag verschenen,
Die vreugde is weêr verdwenen,

Gij zit daar zoo vervaard.
Zeg, is dit droombehagen
Een beeld uit vroeger dagen,
Toen gij nog kindje waart?

Of is dit nachtlik droomen
Iets dat u 's daags doet schroomen
Van zaken zonder schijn?
Of zoudt ge dan nog willen,
Om 't lustgedrang te stillen,
Een schuldloos kindje zijn?

Kom, kom, verlicht uw zinnen,
Zeg, zijt ge soms aan 't minnen?
Hoor dan uw moeders raad:
Ho, gij moet zoo niet zuchten,
Want, draagt de liefde vruchten,
Beminnen is geen kwaad.

Sedert 't Evangelie daar is.

'Moeder, toen ik gisteren avond
Door het open venster keek,
En de maan mij zacht omhulde,
Dreef iets zwarts aan gindsche beek.

Angstig dacht ik toen aan spookten!...'
 - Dwaze, zei de moeder teêr,
 Sedert 't Evangelie daar is
 Zijn er geene spookten meer!

'Vader, zei een struische jongen,
 Gistren aan Marietjes huis
 Zag ik in het wit iets fladdren,
 'K koorde er ook een raar gesuis.....
 Zou dit soms geen schimme wezen?...'
 - Domme Jan, sprak toen monpeer,
 Sedert 't Evangelie daar is
 Zijn er geene spookten meer!

Mie had moeder wel begrepen,
 Jan had vader ook verstaan,
 Sints zij 't Evangelie kenden
 Zag men 't zwart met 't wit soms gaan.
 's Avonds aan het lispelend beekje
 Zaten zij soms uren neêr:
 Sedert 't Evangelie daar is
 Zijn er geene spookten meer!

Evangelie, zoete boodschap
 Waar de maagd werd door bevrucht,
 Heilig woord der hemelduive
 Heersch hier steeds in de aardsche lucht!
 Want gij hebt het kwaad bestreden,
 Mie en Jan getuigen 't weêr:
 Sedert 't Evangelie daar is
 Zijn er geene spookten meer!

De Wolf. - Romance⁽¹⁾.

‘Vertoef niet lang in 't duister woud,
In 't duister woud, mijn kind:
Het is der wolven oponthoud,
Keer weêr, keer weêr gezwind.

De wolf is toch zoo woest en stout,
En gij zoo zwak, mijn kind;
Reeds ruischt zijn stap in 't duister woud,
Keer weêr, keer weêr gezwind!

Het avondklokje klinkt reeds lang,
Verneemt gij 't wel, mijn kind;
Uw moeders herte klopt zoo bang:
Keer weêr, keer weêr gezwind!’

Doch 't meisje zat in 't duister woud,
- 't Is 't uur dat alles mint: -
Dus sprak een ridder, jong en bout,
- Blijf hier, blijf hier, lief kind! -

‘Hoe is uw oog zoo zwart en klaar,
Zoo gloeiend fier en stout,
't Is of ik op een godheid staar'.....
Ik blijf, ik blijf in 't woud.’

(1) De drie eerste strofen zijn naar het hoogduitsch. Het overige is van des schrijvers vinding.

- Wat zijn uw zuchten streefend zoet,
Als 't murmlen van de beek:
Zij stroomen door mijn stroef gemoed
En smelten 't teêr en week. -

‘Wat steekt ge mij in laaien brand,
Met uwe vuurge taal:
Zij vlamt door gantsch mijn ingewand,
Als eene zonnestraal.’

En zoentjes, zoentjes zweefden lang,
Door 't fladdren van den wind;
Nog riep de moeder luid en bang:
‘Keer weêr, keer weêr, mijn kind!’

En toen de maan rees doodsch en stil,
En 't avondklokje zweeg,
Dan vloog door 't woud een naar gegil
Dat uit een boezem steeg.

En op het middernachtlik uur
Verdween de maneglans,
De bliksem goot het woud vol vuur
Bij dollen blaadrendans.

En 's andrendaags toen 't morgendrood
Doorstroomde 't oord met goud,
Dan lag het meisje, koud en dood,
Verkracht in 't duister woud.

En meengen dag en droeve nacht,
 Bij 't huilen van den wind,
 Herhaalde 't woud een sombre klacht:
 'Keer weêr, keer weêr, mijn kind!'

De Wanhopige. - Romance.

't Avondrood was aan 't verzwinden;
 Hier en daar in 't geurend woud
 Hoorde men een stil gekout;
 Was 't de stemme der beminden,
 Die daar dwaalden langs den vliet?
 - O, dit weet, dit weet ik niet.

Was 't de stemme van den zanger,
 Die des nachts van liefde kweelt,
 Wijn hij ieders ziele streelt;
 Of, van Godes adem zwanger,
 Was 't de wind, die joelde in 't riet?
 - O, dit weet, dit weet ik niet.

Zie, daar tusschen 't bloeiend loover
 Sloop een meisje, langs het strand
 Van het beekje, dat door 't land
 Vlood vol zangrig zingetover,
 En zij zucht vol zielsverdriet:
 - 'Ach, hij mint, hij mint mij niet!'

En zij plofte zich in 't water,
Want de wreede wanhoop had
In haar herte plaats gevat,
En men hoorde een schrill geschater,
Dan een zacht en bang gesteen,
Wijl het avondrood verdween.

Dagen waren heenverloopen,
Toen men, tusschen wier en slijk,
Vond der droeve bleeke lijk;
't Lag er gantsch ineengekropen.
'Arme - sprak men - arme kind,
Waarom werdt gij niet gemind?'

Wat zijn nu de sombre klachten,
Wat is nu het stil gekout,
Dat er ruischt door 't geurend woud?
Is 't des minnezangers smachten,
Is 't 't geritsel van den vliet,
Of de wind, die joelde in 't riet?

Is 't 't gefluister der beminden,
Of hun teeder lipgestreel,
Of hun zuchtend mingekweel,
Wijl ze zich verloren vinden
In den reinen liefdegloed,
Die doorblakert hun gemoed?

Of is 't soms de stem der droeve,
Die den dood in 't beekje vond,
Wijl het avondrood verzwond?
Is 't haar stem, die, zacht en stroeve,
Klaagt haar eeuwig zielsverdriet?
- Ach, dit weet, dit weet ik niet!

Een kind op het graf zijner moeder.

Gij slaapt in 't graf zoo stil, zoo zacht,
In diepe rust als in de nacht,
Mijn goede moeder.
Ik ook heb nu in 't slapen zin:
O laat mijn in, o laat mijn in,
Mijn goede moeder.

Ik ben toch immers nog uw kind,
En 'k word toch nog van u gemind,
Mijn goede moeder.
O reik dan als weleer de hand
En leid me naar een schooner land,
Mijn goede moeder.

Want 't is hier eenzaam, droef en koud:
Aan wien nu al mijn leed vertrouwd,
Mijn goede moeder?
Verhoor mijn smeeken als weleer
En neem mij in uw armen weêr,
Mijn goede moeder.

Want sints ge uw lieveling verliet,
Dwaalt hij alleen met zijn verdriet...

O goede moeder.

Gij, die eens leefde alleen voor mij,
Een plaatse thands aan uwe zij',

O goede moeder!

Naar de School.

Aan mijnen vriend J. Blockhuys.

Kom aan, naar 't groene loover,
Daar woont de schoone vogel in,
Die zingt er voor zijn klein gezin:

Trala, tira, trala!

En 't vogelkijn vliegt op en neêr,
Bewaakt zijn kleinen wonderteêr.

En brengt hun lekker voedsel aan,

En leert hun vleugels openslaan:

Is dat niet wel gedaan?

Gelijk in 't woud de vogel
Zijn kleintjes leert en voedsel brengt,
En dan nog blijde deuntjes zingt:

Trala, tira, trala!

Zoo werken, waken, zonder rust

Onze ouders ook voor ons, met lust!

Zoo wijst de meester ons de baan,

Waar wij als mannen moeten gaan:

Is dat niet wel gedaan?

Kom aan, kom aan ter schole,
 Daar leert men al wat nuttig is,
 En liedjes ook zoo mooi, zoo frisch:
 Trala, tira, trala!
 Zoo wordt vol vreugd ons heil gesticht,
 Welaan dan ook het werk verricht;
 Dan moedigt vader ons zoo aan
 En moeder ziet zoo fier ons gaan:
 Is dat niet wel gedaan?

Waarom zoo droef.

Waarom, waarom, mijn lieve kleenen,
 Zijt gij zoo droef, zijt gij zoo droef?
 Neen, 't is niet wel dit leelik weenen
 Het maakt uw blikken mat en stroef.
 O, meldt mij de oorzaak van uw lijden
 Dat toch zoo wreed uw ruste stoort;
 Ik zal uw hertjes wel verblijden
 Indien gij naar mijn woorden hoort.
 O wilt die tranen nog wat sparen,
 Zij vlekken uwe jeugd:
 Geniet! 't is 't voorrecht uwer jaren,
 En juicht van vreugd, en juicht van vreugd!

Gij zondigt, lieven, met te klagen;
 Weest dan verblijd, weest dan verblijd!
 Weldra, mijn vriendjes, zal men vragen:
 Wat deedt ge met uw lentetijd?

En, ach! die vrage zult ge schroomen,
 Daar u het nare denkbeeld plaagt
 Eens voorjaars zonder zoete droomen,
 Waaruit geene schoone ster meer daagt.

O wilt die tranen nog wat sparen,

Zij vlekken uwe jeugd:

Geniet! 't is 't voorrecht uwer jaren,
 En juicht van vreugd, en juicht van vreugd!

De bronne, vriendjes, van het leven,
 Is toch zoo goed, is toch zoo goed!
 En om haar hulde weêr te geven,
 O weest daarom steeds welgemoed.
 Want ware er heil in smert te smaken,
 Dan hadt gij, lieven, nooit bestaan;
 De wijze God kon toch niet maken
 Iets dat zijn goedheid zou versmaân.

O wilt die tranen nog wat sparen,

Zij vlekken uwe jeugd:

Geniet! 't is 't voorrecht uwer jaren,
 En juicht van vreugd, en juicht van vreugd!

Zingen. - Een kinderlied.

Zingen, o vriendekens, reinigt 't gemoed:
 Wel hem, die 't zingen dagelijks doet!

Is er iets liever dan 't lustige lied,
 Dat den begeesterden boezem ontschiet?
 Tralala, tralala, trala lala,
 Vriendekens, zingt al mijn liedekens na.

Vogelkens kwelen in 't groene geboomt,
 Hoor! hoe hun snateren 't loover doorstroomt.
 't Vlietjen in 't veld en het windjen in 't bosch
 Lispelen deuntjes zoo teder en los.
 Tralala, tralala, trala lala
 Vriendekens, zingt al die liedekens na.

Alle die zangeren, wonder en frisch,
 Tuigen dat 't zingen zoo deugdelik is,
 Hoe het den schepper verblijdt en vereert,
 Die met zijn zangen de weereld regeert.
 Tralala, tralala, trala lala
 Vriendekens, zingt al zijn liedekens na.

Ons Lied.

Wijze: Kent gij wel het land?

Wen de nachtegaal
 Blij zijn deuntjes zingt,
 Zoo is 't dat ons lied
 Vrij de borst ontspringt;

Want de Vlaamsche geest,
Gul en vrij van aard,
Wordt bij ons zoo rein,
Zoo getrouw bewaard.
En een lustig lied,
Dat de lucht doorschiet,
Dat verveelt den goeden werkman niet.

't Zij bij 't zwoegend werk,
't Zij bij lief of vrind,
Altijd ruischt ons lied
Immer blij gezind.
Maar bij 't schuimend bier,
Klinke luid en lang,
In verrukten zwier,
Onze Vlaamsche zang.
Want een lustig lied,
Dat de lucht doorschiet,
Dat verveelt den goeden werkman niet.

Haters van het licht,
Levend op ons zweet,
Smaden onze taal
Tot ons wee en leed.
Maar hun doodenlang
Wordt voor ons latijn,
En dit goochelspel
Zal niet lang meer zijn.
Slechts het Vlaamsche lied,
Dat de lucht doorschiet,
Dat verveelt den goeden werkman niet

Daarom eensgezind,
Eendracht is zoo schoon!
Zing' men Neêrlands zang,
Grootsch en zoet van toon.
Want zoolang die taal
Rolt uit 's werkers mond
Houdt de vrijheid stand
Op den Vlaamschen grond.
Dat ons lustig lied
Dan de lucht doorschiet':
Dat verveelt den goeden werkman niet.

Dit lied is opzettelijk voor de Maatschappij: '*Eendracht maakt macht!*' van Dendermonde, vervaardigd - en haar tevens met eerbied opgedragen als een bewijs van achting om hare liefde voor de moedertaal.

Erratum.

Bladz. 5, regel 10, in plaats van *D'ouden*, lees: *De oude*.